

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО НОВИ ПАЗАР”

Адрес: гр. Нови пазар, ПК 9900, ул. "Цар Освободител" №44, тел. 0537/22000, email: dgs.novi_pazar@dpshtumen.bg

АНАЛИЗ

на

положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги в ТП ДГС „Нови пазар“ през 2022г.

I. Увод

Съгласно Заповед № РД 49-170/13.08.2013 год. и Заповед № РД 49-396/16.09.2021г. на МЗХГ, считано от 01.12.2021 г. За район на дейност на ТП ДГС Нови пазар са определени горските територии намиращи се в общините Нови пазар, Каспичан, както и в землището на село Мадара и част от землището на село Овчарово в община Шумен. Малка част от землището на с. Долина в община Каолиново и почти цялата община Никола Козлево. Общата площ на горските територии е в размер на 22507 ха. и е разпределена по видове собственост както следва : държавна собственост- 21208 ха, общинска собственост – 564 ха, физически лица – 266 ха, юридически лица – 13 ха., временно стопанисвани от общините 456 ха.

Разпределението на горските територии държавна собственост е в размер на 21037 ха. и е следното : дървопроизводителна площ – 20220 ха – 96 % , недървопроизводителна площ – 817 ха – 4 %. Залесената площ държавна собственост е в размер на 20113 ха. в това число: естествени насаждения - 14764 ха, склопени горски култури - 4157 ха., несклопени култури - 29 ха, изредени култури са 80 ха. , естествени редини -1083 ха.

Общия дървесен запас стояща маса /с клоно/ на държавните гори е 2457500 м³, а средногодишното ползване е 41230 м³ стояща маса и е разпределено по видове сечи както следва : възобновителни сечи – 23270 м³ ; отгледни сечи – 17960 м³.

Предвиденото средногодишно залесяване е в размер на 40 дка.

Стопанството се намира в долен равнинно-халмист и халмисто-предпланински пояс на дъбовите гори; подпояс на равнинно-хълмисти дъбови гори – М-1-2.

Съгласно Заповед №13/03.02.2022 г. отменена с Заповед №17/23.02.2022 г., отменена с заповед № 142/21.11.2022 г. отменена с Заповед №148/05.12.2022 г. на Директора на ТП ДГС „Нови пазар“ площта се разделя на три горскостопански участъка: „Нови пазар“ с обща площ 7552.9 ха, „Каспичан“ с обща площ 6 589.8 ха. и „Никола Козлево“ с обща площ 7931.9 ха. Стопанство административно се числи към Североизточно държавно предприятие гр. Шумен и е на територията на Регионална дирекция на горите гр. Шумен.

На територията на стопанството се намира защитена местност „Мадарски скални венци”, обявена със Заповед № РД-535/12.07.2007 год. и обхващаща площ от 319 ха.

Съгласно Закона за биологичното разнообразие в стопанството има определени две защитени зони, площите на които почти се припокриват :

- Защитена зона BG 0000104 „Провадийско-Роякско плато”, определена по Директивата за местообитанията – одобрена с решение на МС № 611/16.10.2007год. и заемаща площ от 6559,2 ха. Обявена с заповед № РД-988/10.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр.6/22.01.2021 г.)

- Защитена зона BG 0002038 „Провадийско-Рояжско плато”, определена по Директивата за опазване на птиците - одобрена с решение на МС № 802/04.12.2007год. и заемаща площ от 6565,0 ха.

Извън държавните горски територии се намират два от най-забележителните историко-археологически резервата в България – „Мадарски конник” и „Плиска”, както и част от Защитена зона BG0000138 „Каменица” за опазване на типове природни местообитания по чл.6, ал.1, т.1 и т.2 от ЗБР.

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са много ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

На територията на ТП ДГС „Нови пазар“основен вид дейност през 2022 година се явява дърводобива. На второ място е заложено изпълнението на лесокултурните дейности. В по-малък процент от дейността е засегнато добива на НДГП и се ограничава само в събиране на такси за ползване за НДГП по приложение1, чл.81, т.3 и приложение 2 чл.81, ал1. т.3.

В ловностопанско отношение дивеча е предоставен на стопанисване от ловни дружинки обединени в пет ловни сдружения и малка част от дивеча в две БИСД се стопанисва от ТП ДЛС” Паламара”.

II. Анализ на негативните въздействия

При извършване на горскостопанските дейности и мероприятия съществува предпоставка за създаване на различни типове негативни външни ефекти. Тези типове по принцип могат да се в две групи:

- Негативни екологични ефекти:

- При планиране на горскостопанските дейности, стремежа на ТП ДГС „Нови пазар“ е да се сведат до минимум негативните екологични ефекти чрез добре разработени системи за управление, спазване на режимите за стопанисване на ГВКС и наличните хабитати, чрез опазване на елементите на средата.

На територията на стопанството няма констатирани замърсявания, унищожаване на организми и/или екосистеми. При залесяванията не се използвани инвазивни видове. Стремежа на стопанството е по-възможност да не се получават големи отворени пространства. При възникване на пожари борбата започва веднага с уведомяването и към момента няма пострадали територии от пожари.

- Негативни социални ефекти:

- Негативно въздействие върху пътната инфраструктура.

Мерките за превенция прилагани от ТП ДГС „Нови пазар“са: Ограничаване на движението на товарни МПС при преовлажнени пътища и стремеж за своевременно възстановяване на повредени участъци.

III. Анализ на положителните въздействия

За постигане на положителни въздействия през 2022 година на територията на ТП ДГС „Нови пазар“се извършиха следните горскостопански и лесокултурни дейности:

1.Извършените лесокултурни дейности през 2022 г. са както следва:

1.1.Залесяване – не е извършвано.

- отдел 407 „а” - 44 дка.

1.2.Отглеждане на млади насаждения-не е извършвано.

- отглеждане на култури 407 „а” двукратно ръчно общо 88 дка.

- попълване на култури 407 „а” - 14 дка.

1.3. Подпомагане на естественото възобновяване: общо на 836 дка.

- в отдел 385 „ж” на площ от 38 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.
- в отдел 332 „б” на площ от 26 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.
- в отдел 332 „в” на площ от 78 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.
- в отдел 117 „б” на площ от 76 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.
- в отдел 117 „а” на площ от 106 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.
- в отдел 264 „б” на площ от 157 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.
- в отдел 265 „д” на площ от 102 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.
- в отдел 265 „е” на площ от 223 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.
- в отдел 415 „в” на площ от 30 дка. е извършено изсичане на подлес, издънки и храсти.

1.4. Маркиране на ЛФ – маркирани са 44 580 м³ стояща маса на площ от 13 107 дка.

Горепосочените лесокултурни дейности са изпълнени след проведени процедури и определен изпълнител по реда и при спазване на изискванията на Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии държавна и общинска собственост и за ползване на дървесина и недървесни горски продукти .

Изпълнението на дейностите е извършено, при спазване на действащата нормативна уредба.

2. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2022 г – 31.12.2022 г. е както следва:

Общо добита дървесина – 32 440 м³ лежаща маса. В това число:

- от възобновителни сечи- 13 693 м³,
- от отгледни сечи - 18 747 м³

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба.

За добива на дървесина през 2022 г. бяха сключени договори с 12 фирми, които бяха запознати с изискванията на горската сертификация.

3. През 2022 г. има издадени общо 209 бр. разрешителни за достъп до ДГТ на всички превозни средства извършващи горскостопански дейности на територията на ТП ДГС Нови пазар.

4. През 2022 г. има издадени общо 17 бр. разрешителни за събиране на недървесни горски за Глог – цвят 5750 кг., липа –цвят 38000 кг., дървовиден бъз – цвят 1000кг.,бъз – плод 500 кг., Глог-плод 200 кг.,глог- лист 250 кг., шипка - плод 150кг.,жъл кантарион – стрък 100 кг., коприва- стрък 500 кг. от държавни горски територии на ТП ДГС Нови пазар.

Не са издавани разрешителни за паша и събиране на трюфели. Устроени са 1 бр. постоянни пчелини.

5. Лесозащита и противопожарни мероприятия:

От извършените лесопатологични обследвания на здравословното състояние на горите на ТП ДГС Нови пазар не са установени нападения и щети от биотични и абиотични фактори няма подадени и постъпили сигнални листи.

5.1. Лесозащитни мероприятия:

- От биотични фактори - няма установени щети от насекомни вредители по иглолистните и широколистните видове.
- От абиотични фактори (снеголом, снеговал, ветровал, ветролом) – няма установени повреди.

5.2. На територията на ТП ДГС Нови пазар през 2022 г. не са използвани препарати за растителна защита.

5.3. На територията на ТП ДГС Нови пазар през 2022 г. има възникнали 2 бр. низови пожари с обща площ 11 дка. Пожарите са регистрирани в информационната система на ИАГ.

6. Охрана на горите.

6.1. През 2022 г. са осъществени следните проверки:

- Обекти за добив на дървесина-895 бр.
- Превозни средства -1154 бр.
- Ловци – 2113 бр.
- Физически лица -903 бр.

6.2. Съставени КП и АУАН за нарушения.

- Срещу неизвестен извършител -129 бр. КП
- Срещу известен нарушител 7 бр. КП
- Разкрити нарушения -110 бр. АУАН, в това число 130 бр. по ЗГ и 2 бр. по ЗЛОД.
- Дървесина по разкрити и неразкрити нарушения(по КП и АУАН) – 80.9 м3

6.3. Задържани вещи, предмет и средство на нарушения.

- Дърва -50.3 пр.м3.
- МПС – 4 бр.
- Трактор - 1
- Каруци – 31 бр.
- Амуниция – 8 бр.
- БМВТ – 9бр.

Всички горскостопански мероприятия, които се извършват на територията на стопанството са заложили в различните процедури и ГСП. Те са проектирани съгласно националното законодателство и изискванията на националния стандарт за отговорно управление на горите в България, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните негативни екологични и социални въздействия.

При изпълнение на горскостопанските мероприятия в ТП ДГС „Нови пазар“ може да посочи следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- Микроклимата в района не се влияе от изведените сечи.
- Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове.
- Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.
- При залесяване се използват само местни видове.

- Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- Задоволява в максимална степен нуждите от дървесина, лов и събирането на НДГТ на местните общности.
- Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация и туризъм на населението.
- Съществуващите горски пътища, чешми и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по добър достъп с цел туризъм и почивка.
- Редовно се осъществяват съвместни дейности във връзка с честванията на седмица на гората с деца от детски градини и училища, съвместно с общините се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
- Провеждат се обучения и производствени практики на ученици от техникума в гр. Велики Преслав и Лесотехническият университет – София.
- Осигурява се информация на заинтересованите страни.

Анализът от извършеното наблюдение до момента показва, че горите на територията на ТП ДГС „Нови пазар“ са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване.

Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия. В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовите за предварителна идентификация на ключови елементи са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокulturни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са съвсем незначителни.

С оглед положителните резултати от анализа ТП ДГС „Нови пазар“ приключва годината с положителен финансов резултат и висока оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

Изготвил.....П.....

Чл.59 от ЗЗЛД – спец. лесовъдство при ТП ДГС „Нови пазар“

Проверил.....П.....

Чл.59 от ЗЗЛД – зам. директор при ТП ДГС „Нови пазар“